

چهارشنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۴ | ۱۷ شوال ۱۴۴۴ |

گزارش یک مهساگریندی

صبحی که باید با نسیم ملایم بهاری آغاز شود، با هاله‌ای از گرد و غبار خفه‌کننده همراه شده‌است. کودکی که در اهواز، از پشت پنجره به خیابان نگاه می‌کند، دیگر نمی‌تواند برای بازی، بیرون برود؛ چراکه سایه خاکستری بر شهر افتاده و هوا طعم تلخ دود و گرد دارد. در آلام همچنین، مادری که فرزندش را به مدرسه می‌برد، نگران است. ماسک ضخیمی که بر صورتش قرار گرفته، تنفس را دشوار کرده‌است، اما چاره چیست؟ معلمان در کلاس‌های تیز صدایشان گرفته و سرفه‌های خشک میان جملاتشان از پشت کلاس درس شنیده می‌شود. فروشنده‌ای که در بازار ایستاده، مرتب چشم‌هایش را می‌مالد و تلاش می‌کند در هوای غبار آلود، کار و کاسبی‌اش را حفظ کند.

■ ■ ■

این روزها، آسمان دیگر آبی نیست. مردانی که در خیابان‌های اندی‌مشک و شوش قدم می‌زنند، به سطل‌های آب کنار پیاده‌روها نگاه می‌کنند، که سطحشان را لایه‌ای از خاک پوشیده شده‌است. پیرمردی که در حیاط خانه‌اش نشسته، با حسرت به گل‌های پژمرده و خاک‌گرفته باغچه می‌نگرد. دیگر فقط هوا آلود نیست، بلکه خاطرات یک بهار دل‌انگیز محو شده‌است.

بر اساس گزارش‌های جدید، استان‌های لرستان، کرمانشاه، بوشهر و مرکزی با موجی از گرد و غبار شدید مواجه شده‌اند. سازمان هواشناسی کشور هشدار داده که شاخص آلودگی در برخی مناطق به عدد بی‌سابقه ۵۰۰ رسیده که نشان‌دهنده شرایط بسیار خطرناک است.

هر چند روز گذشته، شاخص کیفیت هوا در تهران، روی عدد ۸۶ قرار داشته که وضعیت سالم محسوب می‌شود. با این حال، کارشناسان هشدار داده‌اند که با افزایش گرمای هوا، غلظت آلاینده‌ازن بیشتر خواهد شد و ممکن است کیفیت هوا در روزهای آینده به سطح ناسالم برسد.

■ **تعطیلی گسترده در غرب کشور**

با ورود موج جدیدی از گرد و غبار به کشور، ادارات، مدارس و دانشگاه‌های استان‌های لرستان، کرمانشاه، بوشهر و مرکزی تعطیل یا غیرحضوری شدند. در لرستان و کرمانشاه، کلیه مراکز اداری و آموزشی تعطیل شدند و تنها بانک‌های منتخب، مراکز درمانی و دستگاه‌های امدادی فعالیت خود را ادامه می‌دهند. در بوشهر، ادارات و مدارس به صورت دور کاری و مجازی

فعالیت دارند. هوای استان مرکزی نیز در وضعیت خطرناک قرار گرفته‌است.

■ **سیاست‌های ناکارآمد آبی و ناپودی تالاب‌ها**

بر اساس گزارش‌های منتشرشده، یکی از مهم‌ترین عوامل بحران آلودگی هوا در کشور، مدیریت نادرست منابع آبی و خشک شدن تالاب‌ها است. تالاب‌های جنوب کشور، که روزگاری نقش مهمی در کنترل گرد و غبار داشتند، اکنون به دلیل سدسازی‌های بی‌رویه، کاهش بارندگی و برداشت‌های غیرمجاز از منابع آبی به کانو‌های گرد و غبار تبدیل شده‌اند.

تالاب‌هورالعظیم، یکی از مهم‌ترین تالاب‌های کشور، در سال‌های اخیر بخش‌های زیادی از آن خشک شده است. کارشناسان هشدار داده‌اند که عدم احیای این تالاب‌ها باعث افزایش گرد و غبار و تشدید بحران آلودگی هوا در مناطق غربی کشور شده‌است.

گزارش ۲ صادق پارسا

سرویس اجتماعی ۶۰۹۸۵۲۳۰

شروع بحران آلودگی هوا در اولین ماه از فصل بهار

آسمانی که دیگر در بهار هم آبی نیست!

رخساره پورحیدر اِیسنّا

از سوی دیگر اما، کانون‌های گرد و غبار در عراق و

عربستان یکی از عوامل اصلی ورود توده‌های آلاینده به کشور هستند. با این حال، عدم همکاری منطقه‌ای و نبود برنامه‌های مشترک برای کنترل این بحران باعث شده که این مشکل هر سال شدیدتر شود.

در کنار این موارد، یکی از عوامل مهم آلودگی هوا در کلانشهرها، فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل عمومی و مصرف سوخت‌های آلاینده محسوب می‌شود. بر اساس گزارش‌ها، ۹۰ درصد موتورسیکلت‌های فعال در کشور فرسوده‌اند و ۸۲ درصد اتوبوس‌های شهری استاندارد‌های زیست‌محیطی را رعایت نمی‌کنند. همچنین، سرنانه مصرف روزانه بنزین و گازوئیل در کشور تقریباً دو برابر میانگین جهانی است که مدیریت نادرست مصرف سوخت‌های فسیلی را نشان می‌دهد.

■ **راهکار مهم اما مغفول مرکز پژوهش‌های مجلس**

بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، آلودگی هوا به عنوان یکی از معضلات اصلی کلانشهرها قلمداد می‌شود و هر ساله خسارات جبران‌ناپذیری را به کشور وارد می‌کند. این گزارش تأکید دارد که اولین قدم برای برنامه‌ریزی جهت کاهش آلودگی هوا، شناخت دقیق ابعاد مسئله از طریق پایش گسترده تر کبیات آلاینده است.

مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهند که بررسی روند فصلی آلاینده‌ها و تعیین منابع احتمالی آنها می‌تواند به درک بهتر منشأ آلودگی و اتخاذ سیاست‌های مؤثر برای کاهش آن کمک کند. در این گزارش، دو روش اصلی برای منشأ‌یابی آلاینده‌ها معرفی شده‌اند؛ اول اینکه استفاده از ضرایب انتشار و سیاهه انتشار که به‌صورت

شماره ۲۷۸۱ | روزنامه جوان |

سالانه گزارش می‌شود. دوم، روش سهم‌بندی منابع که امکان تعیین درصد مشارکت منابع مختلف را روشن‌تر می‌سازد.

این گزارش همچنین تأکید دارد که عدم جریان آزاد اطلاعات باعث محدود شدن همگرایی در جمع‌بندی نتایج مطالعات شده و نقش مراکز پژوهشی و دانشگاهی را در این میان پررنگ‌تر کرده‌است.

■ **آسمانی که رنگ باخته‌است**

آلودگی هوا دیگر صرفاً یک معضل محیط‌زیستی نیست؛ بلکه تهدیدی است که به تار و پود زندگی مردم رخنه کرده و نفس‌های شهرها را گرفته‌است. هر صبحی که باید با هوای پاک آغاز شود، اکنون با غبار سنگینی همراه است که آسمان را تیره و زمین را به فضایی خفقان‌آور تبدیل کرده‌است.

بحران آلودگی هوا یک فاجعه انسانی محسوب می‌شود. مردی که در بازار تلاش می‌کند میان‌هاله‌ای از گردوغبار روزی خود را به دست آورد، معلمی که در کلاس با صدایی گرفته سرفه می‌کند، سالمندی که از خانه‌اش بیرون نمی‌آید، همه قربانیان این وضعیت هستند. متأسفانه این بحران حاصل ضعف مدیریت زیست‌محیطی، بی‌توجهی به قوانین کاهش آلودگی هوا، مصرف بی‌رویه سوخت‌های آلاینده و عدم همکاری منطقه‌ای برای کاهش گردوغبار است. تالاب‌های خشک‌شده، سدهای بی‌رویه، همه نمادهای کم‌توجهی به مسئله‌ای هستند که زندگی میلیون‌ها نفر را تحت‌تأثیر قرار داده‌است.

بی‌تردید آلودگی هوا تنها یک عدد در شاخص کیفیت هوا خلاصه نمی‌شود؛ بلکه روایت روزهای از دست رفته‌ای است که آسمان آبی را از مردم دریغ کرده است. چهره خاک‌آلود شهرها، ریه‌های پر از دود، سکوت خیابان‌ها نشان می‌دهد که دیگر وقت آن رسیده تا تصمیم‌گیری‌های جدی و اقدامات عملی صورت گیرد.

نی می‌شود دست روی دست گذاشت و منتظر ماند که روزی باد همه این آلودگی‌ها را از بین ببرد. بدون شک باید قوانین زیست‌محیطی سختگیرانه‌تر اجرا شوند. باید همکاری منطقه‌ای برای کاهش گردوغبار شکل بگیرد. باید تالاب‌ها احیا شود. باید حمل‌ونقل عمومی توسعه یابد و سیاست‌های زیست‌محیطی به اولویت تبدیل شود. البته در عمل و نه تنها در شعار و حرفا؛ چرا که اگر امروز چاره‌ای برای این بحران نیندیشیم، شاید فردا دیگر نه تنها آسمان، بلکه نفس‌های ما نیز برای همیشه در غبار محو شود.

کثیف و متعفن داخل شهر که البته به یمن حضور ریاست سازمان محیط زیست در روزهای اخیر بعضاً تمیز و غالباً جوی‌آرور شدند! از مسیر حمل زباله از شهر به تمشول که با عبور خودروهای حمل زباله، گویی هانس و گرتل از لاهیجان تا تمشول را علامت‌گذاری کرده‌اند تا رودخانه وسط شهر که نقش کاتال‌فازضاب روباز و محلی برای ریختن زباله و نخاله شده‌است، به نحوی که عمده فاضلاب شهر لاهیجان در شهری که محوریت اقتصاد آن کشاورزی است، وارد رودخانه و انهار کشاورزی می‌شود. در این راستا نیز برای آب و فاضلاب لاهیجان به دلیل آلودگی انهار کشاورزی، پرونده‌ای تشکیل شده و در حال بررسی است.

■ **اوضاع بحرانی صید و شکار**

در شرایطی که محیط‌زیست لاهیجان شرایط بسیار نامطلوبی دارد، مثلاً در حاشیه تالاب حاجی‌آباد شهرداری اقدام به کشت گونن مهاجم پائولونیا کرده یا در سالیان اخیر بسیاری از آب‌بندان‌های لاهیجان مورد تعرض و تجاوز قرار گرفته، در موضوع صید و شکار یکی از بدترین مناطق کشور است. طی دو سال گذشته در بیشتر ایام تصفیه‌خانه شهرک صنعتی لاهیجان هم دارای کارایی لازم نبوده‌است. با این اوصاف چگونه و به چه دلیل مدیران کشوری تصمیم گرفته‌اند جشنواره «فرزند ایران، قهرمان زمین» را در شهری برگزار کنند که در حوزه محیط‌زیست شرایط بسیار نامطلوبی دارد و در بعضی روستاها سطل‌های زباله جمع‌آوری شده و بعضاً پسماند به حال خود رها می‌شود؟! شهرداری لاهیجان حتی در حوزه پسماند در دو ماه اخیر در بخش جمع‌آوری پسماند اخطار‌های متعددی از محیط‌زیست در یافت کرده‌است. لندفیل زباله کمکان آلاینده و شیروانه آن به محیط وارد می‌گردد و فاضلاب شهر را فراگرفته‌است.

به نظر می‌رسد مسئولان شهری بنا را بر آن گذاشته‌اند تا به‌رغم تمام ضعف‌ها و اهمال‌های مشهود، با برگزاری این جشنواره و نمایش توانمندی‌های غیرواقعی و آمارسازی‌های مضحک، وجهه‌ای کاذب از خود به جامعه ارائه کنند.

ای کاش خانم ششینا انصاری، رئیس سازمان محیط‌زیست اقلاً به شعار انتخاباتی رئیس‌جمهور توجه می‌کرد و نظر کارشناسان مستقل را در مورد شرایط موجود جویا می‌شد. ما چگونه به فرزندانمان

شهرداری لاهیجان امروز در بدیهی‌ترین وظایف خود نقصان‌هایی داره‌ا از سابت زباله تمشول، تاسطل‌های

گزارش یک

مدیریت بارش‌ها

برای بهبود اوضاع در کلانشهر تهران

فصل بهار همیشه با خود بارش‌های فراوانی به ارمغان می‌آورد که اگر به درستی مدیریت نشود، می‌تواند نتایج مخرب و خطرناکی به دنبال داشته باشد. این بارش‌ها اغلب منجر به سیلاب‌هایی می‌شوند که زندگی، زیرساخت‌ها و محیط‌زیست شهری را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند. به همین دلیل، مدیریت سیلاب‌ها و روان‌آب‌هایی از جالش‌های اصلی در مدیریت شهری به‌شمار می‌رود. در این یادداشت به بررسی مدیریت

علیرضا توانا عضو کمیته ملی سدهای بزرگ ایران

سیلاب‌ها، علل و آثار آنها و راهکارهای مؤثر در این زمینه خواهیم پرداخت؛ سیلاب به هر نوع افزایش آب در نواحی طبیعی یا شهری اطلاق می‌شود که به صورت ناگهانی و به شدت رخ می‌دهد. این پدیده می‌تواند ناشی از بارش‌های شدید باران، ذوب برف، یا طغیان‌های رودخانه‌ها باشد. سیلاب‌ها به دسته‌های طبیعی یا سیلاب‌های انسانی تقسیم می‌شود که دومی ناشی از ساخت‌وسازهای بی‌رویه، عدم مدیریت منابع آب، قطع درختان و بیابان‌زایی است. سیلاب‌ها اکوسیستم‌ها را تخریب کرده، موجب آلودگی منابع آب و خاک می‌شوند و کاهش تنوع زیستی را تسریع می‌کنند. همچنین، زباله‌ها و مواد شیمیایی که با آب سیلاب جابه‌جا می‌شوند، به محیط‌زیست آسیب می‌زنند. از طرفی برای مدیریت این روان آب‌ها باید طرح و برنامه‌های مدیریت شهری را با استانداردهای روز دنیا هماهنگ‌سازی کنیم. هر ساله با بارش‌ها در شهرهایی مثل اهواز، شیراز، مشهد و تهران این مشکلات تکرار می‌شود؛ بهینه‌سازی سیستم‌های آبرسانی و تصفیه آب به کاهش آب‌های روان و مدیریت سیلاب‌ها کمک خواهد کرد، اما توجه لازم به این موضوع نمی‌شود. مدیریت باران در یک کلانشهر مانند تهران به دلیل شرایط خاص اقلیمی، جمعیت و مسئله ترافیک و زیرساخت‌های شهری، نیاز به رویکردهای چندجانبه و هماهنگ دارد.

سه راهکار مهم برای مدیریت آب باران توصیه می‌شود:

۱- ذخیره‌سازی آب باران

۲- تصفیه و استفاده مجدد

۳- آموزش و آگاهی‌بخشی

آگاهی‌بخشی و ساخت تیزرهای تلویزیونی برای کودکان تحت عنوان همیار محیط‌زیست قطعاً کمک شایانی به تربیت یک نسل نوآیند‌پسند برای داشتن یک شهر با زیرساخت‌های توسعه‌یابدار خواهد کرد. همچنین ساخت مخازن ذخیره‌سازی برای آب باران می‌تواند به تأمین آب مصرفی غیرشرب کمک کند. این آب می‌تواند برای آبیاری فضاهای سبز و به عنوان منبعی برای آبرسانی در زمان خشکسالی استفاده شود. توسعه سیستم‌های تصفیه آب که بتوانند آب باران جمع‌آوری‌شده را به آب قابل مصرف تبدیل کنند نیز با همراهی این ذخیره‌سازها در زیست‌شهری کمک سزایی خواهد داشت. شهر تهران که ناشی از بستنی و بلندی‌های زیادی است، از لحاظ مدیریت منابع آب باید در صدر توجه قرار گیرد. مدیریت روان آب‌های ناشی از بارش‌ها برای یک شهر، تأثیرات عمیقی در تمامی جنبه‌های زندگی مردم و توسعه شهری دارد. با توسعه زیرساخت‌های مناسب، بهروری از منابع آبی و افزایش آگاهی عمومی، می‌توان به بهبود کیفیت زندگی، کاهش خطرات ناشی از سیلاب‌ها و حفظ محیط‌زیست کمک کرد.

گزارش یک

ترجیح عدالت آموزشی بر خشم خواص

ادامه از صفحه اول

آقای پزشکیمان باید مبارزه برای تحقق ایده خود در رابطه با عدالت آموزشی را درست از درون خود وزارت آموزش و پرورش و حوزه مدارس غیردولتی شروع کند. مهم‌تر از همه اینکه، برگزاری جلسه و جلب کردن توجه‌ها به عدالت آموزشی خوب است، اما حتماً کافی نیست؛ اگر فقط یک موبه از دهه‌ها تصمیم گرفته شده برای تحقق عدالت آموزشی، تا نتیجه کامل از سوی خود رئیس‌جمهور پیگیری شود، حتماً بهتر از آن است که جلسات مدام و همایش‌های گراف به نام عدالت آموزشی برپا شود. گله‌گزاری روز گذشته رهبر انقلاب برای «تحقق ناکافی عدالت آموزشی»، اکنون باید نص‌العین تصمیم‌گیران این حوزه باشد. پس از این، طرح هرگونه مباحثی که به ناعدالتی آموزشی دامن می‌زند یا حتی از کنار این بلیه به سادگی عبور می‌کند، باید از سوی خود دولت برهنه پذیرفته شود. استفاده از تجارب مثبت مراکز آموزشی غیردولتی در مدارس دولتی به موازات اقدامات چهادی نظیر لغو مجوز همه انتشارات کنکور یا انحلال سازمان مدارس غیردولتی، اگرچه مخالفان جدی‌ای در خود دولت دارد، اما حتماً می‌تواند طرفداران بی‌شماری در بین اقشار مردم و خواص داشته باشد. این‌رای دولتم‌سرمایه‌ساز هم‌شده، به فرمایش حضرت علی(ع) «رضایت مردم مردم خشم و نارضایتی خواص را بی‌اثر و خنثی می‌سازد.»

گزارش یک

آموزش و پرورش:

سلامت روان معلمان را بررسی نمی‌کنیم

مدیر کل گزینش قفت: مسئولیت پرررسی سلامت روان معلم بر عهده گزینش نیست؛ یعنی گزینش ابزار ندارد. رضا روستایی، مدیر کل گزینش وزارت آموزش و پرورش درباره فرایند جذب معلم اظهار کرد: معتقدم جذب نیروی انسانی باید از طریق دانشگاه فرهنگیان باشد، چون چهار سال فرد را آموزش می‌دهیم تا معلم شود و به کلاس درس برسد، وقتی به دلیل کمبود معلم و برنامه‌ریزی غلط در طول چندین سال گذشته مجبور می‌شویم از طریق ماده ۲۸ یعنی آزمون استخدامی معلم جذب کنیم، این نیرو با حداقل آموزش به کلاس درس می‌رود یا اینکه مجلس قانون مصوب می‌کند و اجازه جذب نیروی مثل نهضت و خرید خدمات را به عنوان معلم صادر می‌کند که این افراد نیز حداقل آموزش را دریافت کرده‌اند.

وی به فرایند جذب در آموزش و پرورش اشاره کرد و افزود: در آزمون استخدامی و جذب دانشگاه فرهنگیان سه محور برای جذب نیروی انسانی تعریف می‌شود که شامل آزمون کتبی، مصاحبه تخصصی و گزینش است. روستایی با تأکید بر اینکه گزینش ضوابط عمومی را طبق قانون بررسی می‌کند، ادامه داد: طبق ماده ۴ قانون گزینش باید ملاک‌هایی چون اعتقاد به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان رسمی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، التزام عملی به احکام اسلام، اعتقاد و التزام به ولایت‌فقیه، نظام جمهوری اسلامی و عدم سابقه وابستگی تشکیلاتی، هواداری از احزاب و سازمان‌ها و فسق، عدم سابقه وابستگی تشکیلاتی، هوداری از احزاب و سازمان‌ها و گروه‌هایی که غیرقانونی بودن آنها از طرف مقامات صالحه اعلام شده یا می‌شود مگر آنکه توبه آنها حراز شود، عدم سابقه محکومیت کیفری مؤثر و عدم اعتقاد به مواد مخدر بررسی است.

وی تصریح کرد: ما فقط می‌توانیم درباره این مسائل بررسی کنیم، اما وقتی می‌گویید سلامت روانی افرادی را که می‌خواهند معلم شوند، بررسی می‌کنید؟ باید بگوییم مسائل روانی واقعاًدر اختیار ما نیست و ابزار سنجش آن را نداریم و این را باید در مرحله مصاحبه تخصصی بررسی کنند. وی افزود: مشاور و روان‌شناس در جلسات آنها حضور دارد اما بررسی دقیق بستگی دارد به ابزاری که در اختیار دارند و ما اطلاع ندارم که چه ابزار تخصصی را در اختیار دارند. مدیر کل گزینش وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با فارس با بیان اینکه برای فرایند جذب می‌توان یک فرایند کلی تعریف کرد یعنی گزینش و مصاحبه تخصصی به یک قالب برود، ادامه داد: ابزار ما برای بررسی صلاحیت یک نفر مصاحبه، تحقیق و استعلام است که در کدام از این سه مهارت داشته باشد، به نظر عضو درباره آن رأی می‌دهند و فرصت اعتراض تا دیوان عدالت‌آداری وجود دارد. بر این اساس تعریف گزینش و جذب نیروی انسانی باید متفاوت باشد.